

**OSNOVNA ŠOLA
IVANA TAVČARJA GORENJA VAS**

NAČRT VARNIH ŠOLSKIH POTI

(Spremenjen zaradi nove športne dvorane in zunanjega igrišča)

**ŠOLSKO LETO
2019/2020**

»Vsaka osnovna šola **ima izdelan Načrt varnih šolskih poti**, ki ga izdelajo na podlagi podatkov od kod in na kakšen način prihajajo otroci v šolo, kje so nevarna mesta, ali obstajajo varne površine za pešce (pločniki, prehodi, kolesarske poti), na podlagi statističnih podatkov o prometnih nesrečah, udeleženi in vzrokih ter na podlagi podatkov o strukturi in gostoti prometa. Presojajo glede varnih šolskih poti poda občinski **Svet za preventivo in vzgojo v cestnem prometu**, ki običajno na podlagi mnenja strokovne komisije, v katero so vključeni predstavniki šole, občine, upravljavca ali vzdrževalca cest, policije ter strokovnjaka s področja prometa (člana AMD, ZŠAM, avtošol itd.) izda strokovno mnenje. **Za varne šolske poti je pristojna občina v sodelovanju s šolo.**«

JAVNA AGENCIJA
REPUBLIKE SLOVENIJE
ZA VARNOST PROMETA

S 5. 3. 2020 preneha veljati načrt iz leta 2015.

Gorenja vas, 5. 3. 2020

Mentor:

pripravila Anica Podobnik

Ravnatelj:

Izidor Selak

ZAKONSKE PODLAGE

Načrt varnih šolskih poti je izdelan na snovi določil:

- Zakona o osnovni šoli - ZOsn (Ur. l. RS, št. 81/06 UPB3 in 102/07)
- Zakona o pravilih cestnega prometa (ZPrCP, Ur. l. RS, št. 109/10)
- Zakona o voznikih (ZVoz, Ur. l. RS, št. 109/10)
- Zakon o motornih vozilih (ZMV- Ur. l. RS, št. 106/2010)
- Pravilnika o posebnih pogojih za vozila, s katerimi se prevažajo skupine otrok (Ur. l. RS, št. 23/09)
- Pravilnik o pedagoških spremljevalcih pri prevozu skupin otrok (Ur. l. RS, št. 42/09)

NAČRTOVANJE VARNIH ŠOLSKIH POTI

Namen: poiskati možne izboljšave ugotovljenih nevarnih mest.

Cilj: izboljšanje prometne varnosti na obstoječih prometnih poteh.

Ukrepi:

- vzpostavitev komisije (šola, starši, Svet za preventivo in vzgojo - SPV, policija, redarska služba, upravljavci ceste),
- ogled na "licu mesta",
- iskanje možnih izboljšav,
- vzpostavitev strategije, kako zadevo realizirati.

Regulativni ukrepi: sprememba prometnega režima, prepovedi vožnje, posebna določila, itn.

Gradbeni ukrepi: investicijsko vzdrževanje, umirjanje prometa, itn.

Na roditeljskih sestankih razredniki opozorijo starše predvsem na najpogostejša nepravilna vedenja, nevarnosti ter na pravilno ravnanje otrok v prometu. Učenci vozači morajo na prevoze počakati v šoli v organiziranem varstvu vozačev.

VARNOST OTROK

Odsevník in rumena rutica

Učenci **prvega in drugega razreda** osnovne šole morajo na poti v šolo in iz nje nositi poleg odsevníka tudi **rumeno rutico, nameščeno okoli vratu**.

Varovanje otrok

Pri varovanju otrok na prehodu za pešce mora oseba, ki varuje otroke pri prečkanju vozišča:

- biti stara najmanj 21 let,
- oblečena v oblačila živo rumene barve z vdelanimi odsevními trakovi bele barve in uporabljati predpisan, obojestransko označeni prometni znak "Ustavi!".

Nadzor nad osebami, ki varujejo otroke na prehodih za pešce, izvajajo **občinski redarji**.

Spremljevalci otrok v prvi razred

Na poti v prvi razred šole ter domov mora imeti učenec spremljevalca polnoletne osebe.

Spremljevalci, poleg staršev, so lahko:

- **otroci, starejši od 10 let,**

če to dovolijo starši, skrbniki oziroma rejniki otroka.

Otroci, ki obiskujejo **1. razred** osnovne šole, lahko prihajajo v območju umirjenega prometa in v območju za pešce v šolo tudi brez spremljevalca, če to dovolijo starši, skrbniki oziroma rejniki.

Prevoz skupine otrok z avtobusom

Skupino otrok, ki se prevažajo z avtobusom, mora (razen pri prevozu v šolo in iz šole) spremljati najmanj en **spremljevalec** (učitelj, vzgojitelj, trener, ipd. star najmanj 21 let), ki skrbi:

- za varnost otrok pri vstopanju in izstopanju iz vozila,
- za red in varnost otrok v avtobusu.

Otroci morajo med vožnjo z avtobusom sedeti na sedežih in biti pripeti z vgrajenimi varnostnimi pasovi.

Prevoz skupine otrok z osebnim vozilom

Skupino otrok (najmanj petih), sme prevažati z osebnim avtomobilom voznik, ki ima:

- najmanj 3 (tri) leta vozniško dovoljenje za vožnjo motornega vozila kategorije B.

Vožnja koles

Otrok mora imeti med vožnjo kolesa ustrezno pripeto zaščitno kolesarsko čelado. Enako velja tudi takrat, ko se vozi na kolesu kot potnik.

Otrok do šestega leta starosti sme voziti kolo le na pešpoti ali v območju za pešce, v spremstvu polnoletne osebe pa tudi v območju umirjenega prometa.

Otrok **do 14. leta** starosti, ki nima opravljenega kolesarskega izpita, sme voziti kolo v cestnem prometu le v spremstvu polnoletne osebe, ki lahko ob upoštevanju prometnih razmer spremlja največ dva otroka.

Učitelj, ki v osnovni šoli usposablja otroke v vožnji kolesa, sme spremljati največ **pet otrok hkrati**, če so drugi vozniki na to opozorjeni s predpisano prometno signalizacijo.

Med opravljanjem kolesarskega izpita spremstvo iz prejšnjega odstavka ni potrebno, če so drugi vozniki na to opozorjeni s predpisano prometno signalizacijo.

Otrok se usposobi za vožnjo kolesa, ko opravi kolesarski izpit in dobi v osnovni šoli kolesarsko izkaznico.

V cestnem prometu sme samostojno voziti kolo otrok, star **najmanj osem let**, ki ima pri sebi veljavno **kolesarsko izkaznico**, in oseba, ki je **starejša od 14 let**.

Otrok **od 12. do 14. leta starosti**, ki ima pri sebi kolesarsko izkaznico, in oseba, ki je **starejša od 14 let**, sme voziti v cestnem prometu kolo s pomožnim motorjem.

Na šolskem prostoru je vožnja z motornimi kolesi prepovedana.

SKRB ZA VARNOST UČENCEV V PROMETU

Skrb za varnost učencev v prometu

1. razred - po zakonu je predpisano obvezno spremstvo na poti v šolo in iz nje.
2. razred – varno prihajanje/odhajanje učencev v in iz šole.
3. razred - učiteljice se o varnem prihodu v šolo z učenci večkrat pogovarjajo, in sicer ob začetku šolskega leta in ob različnih priložnostih, ko so z učenci v okolici šole.
4. razred - narišejo svojo pot v šolo in iz nje. Označijo prometno signalizacijo in se pogovorijo o nevarnostih in varni udeležbi v prometu.
5. razred - v okviru kolesarskega krožka spoznajo prometne predpise, vadijo pravilno vožnjo na prometnem poligonu in opravljajo **kolesarski izpit**.

Prometne vsebine so vključene v posameznih učnih načrtih tudi v višjih razredih, kjer učitelji učence ponovno opozarjajo in osveščajo o pravilnem ravnanju v prometu.

Kadar potekajo dnevi dejavnosti izven okolice šole ali v drugih krajih, vodstvo šole zagotovi ustrezno število spremljevalcev, ki učence opozorijo na varno udeležbo v prometu.

PRAVILA ZA VARNO ŠOLSKO POT:

- pot poteka po površinah, ki so za učence najbolj varne (poti, na katerih je zagotovljena varna hoja pešcev);
- ni neurejenih ali nevarnih prečkanj cest (prečkanja cest so urejena s podhodi ali nadhodi, semaforiziranimi prehodi za pešce ali urejenimi prehodi z dodatnim varovanjem učencev);
- šolske poti potekajo v območjih, kjer so izvedeni tehnični ukrepi za umirjanje prometa.

ŠOLSKI OKOLIŠ

Šolski okoliš je določen z odlokom o šolskem okolišu in zajema naslednja naselja in ulice:

Bačne, Brebovnica, Čabrače, Debeni, Dobravšče, Dolenja Dobrava, Dolenja Ravan, Dolenja Žetina (hišne številke od 11 do 16), Dolge Njive, Fužine, Goli Vrh, Gorenja Dobrava, Gorenja vas, Hlavče Njive, Hotavlje, Hobovše pri Stari Oselici (hišne št. od 4 do 10 in od 20 do 22), Jelovica, Javorjev Dol, Kladje, Kopačnica, Krnice pri Novakih, Lajše, Laniše, Laze, Leskovica, Lučine, Nova Oselica, Podgora, Podjelovo Brdo (razen hišnih št. 27 in 28), Prelesje, Robidnica, Sovodenj, Srednje Brdo, Stara Oselica (hišne št. od 1 do 18a, od 65 do 70 in 74), Studor, Suša, Todraž, Trebija, Volaka, Zadobje (hišne št. od 1 do 16, 20, 22), Žirovski Vrh Sv. Antona in Žirovski Vrh Sv. Urbana.

NAČRT VARNIH ŠOLSKIH POTI

Osnovna šola ima izdelan načrt varne šolske poti za učence, ki:

- prihajajo v šolo peš,
- se vozijo v šolo s kolesom ali s posebnimi prevoznimi sredstvi (skiro, kotalke, rolke, rolerji); uporabijo se lahko v cestnem prometu samo tam, kjer je dovoljena hoja pešcev oziroma vožnja s kolesi in ne smejo presegati hitrosti, s kakršno se gibljejo pešci. (V zakonodaji ta hitrost sicer ni opredeljena.)

1. Pešpoti

V načrtu so varne poti za učence, ki prihajajo v šolo peš označene z **rdečo** barvo (PRILOGA 1). Tudi na teh poteh morajo biti učenci pozorni in upoštevati promet, posebej pa morajo biti previdni na posameznih točkah, ki so označene s številkami:

1. Avtobusna postaja v Blatih (izstopanje iz avtobusa in vstopanje v avtobus)
2. Zdravstveni dom (gradbišče, hoja čez parkirišče in hoja po cesti kjer ni pločnika do cerkve)
3. Križišče pri cerkvi – Trata (prehod na pločnik, prehod za pešce iz smeri Sestranske vasi in avtobusne postaje na obvoznici proti šoli, prehod za pešce s Trate, ki prečka cesto proti šoli)
4. Prehod za pešce na Trati – pri Homovcu
5. Križišče ceste proti šoli
6. Prehod za pešce v Sestranski vasi pri Nežkovi brvi
7. Prehod za pešce v križišču cest za Sestransko vas, Trato in Todraž, Lučine
8. Semaforiziran prehod za pešce na obvoznici
9. Prehodi za pešce v krožišču v Gorenji vasi
10. Prehod za pešce ob Jezu pri obvoznici in parkirišču Merkatorja
11. Neoznačen prehod za pešce čez Poljansko cesto pri gostilni Sedmica
12. Označen prehod za pešce čez Poljansko cesto pri Sokolskem domu
13. Označen prehod za pešce pri križišču Poljanske ceste in obvoznice
14. Neoznačen prehod za pešce čez regionalno cesto pri Vršajnu (hoja po cesti, kjer ni pločnika; prehod na pločnik)

Učenci, ki so od šol oddaljeni več kot 4 km, imajo zagotovljen prevoz.

Pot od postajališča do šole je v načrtu pešpoti označena z **rdečo** barvo.

Pot poteka od točke 1 preko točk 2, 3, 4 do vhoda v šolo.

2. Kolesarske poti

V načrtu so varne kolesarske poti za učence, ki vozijo v šolo s kolesom označene, z **modro** barvo (PRILOGA 2). Tudi na teh poteh morajo biti učenci pozorni in morajo upoštevati promet, posebej pa morajo biti previdni na posameznih točkah, ki so označene s števkami:

1. Križišče Poljanske ceste in obvoznice
2. Križišče na Poljanski cesti pri gostilni Sedmica
3. Križišče na Poljanski cesti pri Kmetijski trgovini
4. Krožišče – prehod na kolesarsko stezo v krožišču, nadaljevanje po desnem robu vozišča
5. Prehod za pešce v križišču cest za Sestransko vas in Trato ter Todraž in Lučine
6. Križišče v Sestranski vasi pri Nežkovi brvi
7. Križišče pri cerkvi – Trata
8. Križišče na Trati – pri Homovcu
9. Križišče ceste proti Lajšam in ceste proti Mihevku, Dobravščam
10. Križišče ceste proti šoli s cesto proti vrtcu, Mihevku in Dobravščam

Kolesarska steza za kolesarje je v Gorenji vasi narejena samo v krožišču. Na vseh drugih poteh v šolo morajo kolesarji uporabljati ceste, ki so namenjene tudi motornim vozilom. Kolesarji vozijo po desni strani, do 1 metra od roba vozišča.

Načrt varnih poti je izdelala Osnovna šola Ivana Tavčarja Gorenja vas po predlogu Sveta za preventivo in vzgojo v cestnem prometu Občine Gorenja vas – Poljane.

3. Nevarna mesta-točke

Označene so prilogi 1 in prilogi 2 in predstavljene na spodnjih fotografijah.

Nevarna mesta – točke so v načrtu pešpoti označene z oštevilčenimi rdečimi krogi.

Nevarna mesta – točke so v načrtu kolesarskih poti označene z oštevilčenimi modrimi krogi.

Rumen krogec označuje OŠ Ivana Tavčarja Gorenja vas.

Fotografije nevarnih točk in točk, kjer je potrebna posebna previdnost in dosledno upoštevanje cestno-prometnih predpisov:

Avtobusna postaja v Blatih

Zdravstveni dom

Križišče pri cerkvi – Trata

Prehod za pešce na Trati – pri Homovcu

Križišče ceste proti šoli

Prehod za pešce v Sestranski vasi pri Nežkovi brvi

Prehod za pešce ob Jezu pri obvoznici in parkirišču Merkatorja

Neoznačen prehod za pešce čez Poljansko cesto pri gostilni Sedmica

Označen prehod za pešce čez Poljansko cesto pri Sokolskem domu

Označen prehod za pešce pri križišču Poljanske ceste in obvoznice

Neoznačen prehod za pešce čez regionalno cesto pri Vršajnu

ORGANIZIRAN ŠOLSKI PREVOZ

Za prevoz imajo učenci organiziran šolski avtobus. Avtobusni prevozi so organizirani takrat, ko konča s poukom večina učencev. Za čakajoče učence šola organizira varstvo.

Osnovna šola pa lahko predlaga lokalni skupnosti organiziranje brezplačnega prevoza za tiste učence, če je njihovo prebivališče oddaljeno več kot 4 km od šole. Ne glede na oddaljenost bivališča od šole imajo pravico do brezplačnega prevoza učenci 1. razreda, učenci ostalih razredov pa v primeru, če občinski svet za preventivo v CP ugotovi, da obstoji ogroženost učenca na poti v šolo. Pri odločitvah je potrebno upoštevati tudi zahteve o varnosti pri prevozih otrok (ustrezna postajališča ali varne površine, s katerih lahko učenci vstopajo in izstopajo iz vozila, ustreznost samega vozila pogojem vožnje skupine otrok itd.).

Zakon o osnovni šoli (Ur. l. RS, št. 81/06 UPB3 in 102/07) v 56. členu zagotavlja učencem pravico do brezplačnega prevoza v šolo.

Za izredni prevoz šolskih otrok (izleti, ekskurzije, tekmovanja, ...) morajo vozila, s katerimi se opravljajo prevozi v cestnem prometu, izpolnjevati poleg splošnih zahtev za vozila tudi posebne tehnične zahteve iz Pravilnika o posebnih pogojih za vozila, s katerimi se prevažajo skupine otrok (Ur. l. RS, 23/09).

PROMETNO - PREVENTIVNE AKCIJE V ŠOLSKEM LETU

- **Začetek šolskega leta** - sodelovanje z občinskim svetom za preventivo.
- **Varovanje otrok** na zaznamovanih prehodih za pešce. Kot prostovoljci so vanj vključeni odrasli člani AMD.
- **Bodi preViden** - kresnička in pomoč starejšim
Z akcijo opozarjamo učence, njihove starše in stare starše na uporabo kresničk in drugih odsevnih materialov, ki zagotavljajo večjo varnost pešcev.

➤ **Usposabljanje za vožnjo kolesa**

Usposabljanje za vožnjo kolesa naj bi se pričelo v prvem do tretjega razreda osnovne šole s teoretičnim usposabljanjem in pridobivanjem znanja o prometnih znakih, pravilih in ustreznem varnem ravnanju v prometu.

V petem razredu devetletne osnovne šole sledi utrjevanje in ponavljanje teoretičnega dela, ki se konča s preverjanjem znanja o poznavanju cestno-prometnih predpisov pomembnih za kolesarje. Sledi praktično usposabljanje za vožnjo s kolesom, pregledi koles in usposabljanje na spretnostnem poligonu, nato na simuliranem prometnem poligonu na šolskem dvorišču ter se konča s praktičnim usposabljanjem v dejanskem prometu v okolici šole. Po končanem usposabljanju sledi še praktični del izpita oziroma izpitna vožnja v dejanskem prometu.

➤ **Varno kolo** – preventivni pregledi koles

Z akcijo Varno kolo preverjamo tehnično stanje koles, ki jih vozijo učenci.

Svet ob pomoči občinskih svetov zagotavlja bloke za **zapisnike pregleda kolesa** in nalepke Varno kolo.

➤ **Bistro glavo varuje čelada**

Temeljni cilj akcije je zmanjšati število poškodb med kolesarji, kar lahko zagotovimo z uporabo kolesarskih čelad.

➤ **Kaj veš o prometu** - šolsko in medobčinsko tekmovanje.

➤ **Teden prometne varnosti** - razredni projekti.

➤ **Šolske ure namenjene prometni varnosti** - v okviru teh šolskih ur učenci izdelajo šolske prometne koticke.

➤ **Razredne ure s temo Varnost v prometu**

➤ **Varno na avtobusu**

➤ **Pregled načrta varnih poti v šolo**

➤ **Šolska prometna služba**

Svet spodbuja delovanje prometne službe odraslih in zagotavlja usmeritve za delo ter skupaj s policijo tudi programe usposabljanja za učence in odrasle prostovoljce.

➤ **Šolske ure namenjene prometni varnosti** - v okviru teh šolskih ur učenci izdelajo šolske prometne koticke, ki seznanjajo vse učence s prometnimi dejavnostmi v šoli in prikazujejo šolski prometni okoliš in nevarnosti v njem. Učenci narišejo risbe in pišejo spise o prometu ter izdelajo gesla, plakate, piktograme... Ukvarjajo tudi z drugimi aktivnostmi vezanimi na promet in prometno varnost.

ZAKLJUČNI DEL

O načrtu varnih šolskih poti razpravljajo učenci pri razrednih urah in v šolski skupnosti.

Za učence nižjih razredov je priporočljiv ogled varnih šolskih poti, prehodov za pešce.

Z NAČRTOM VARNIH ŠOLSKIH POTI SO SEZNANJENI:

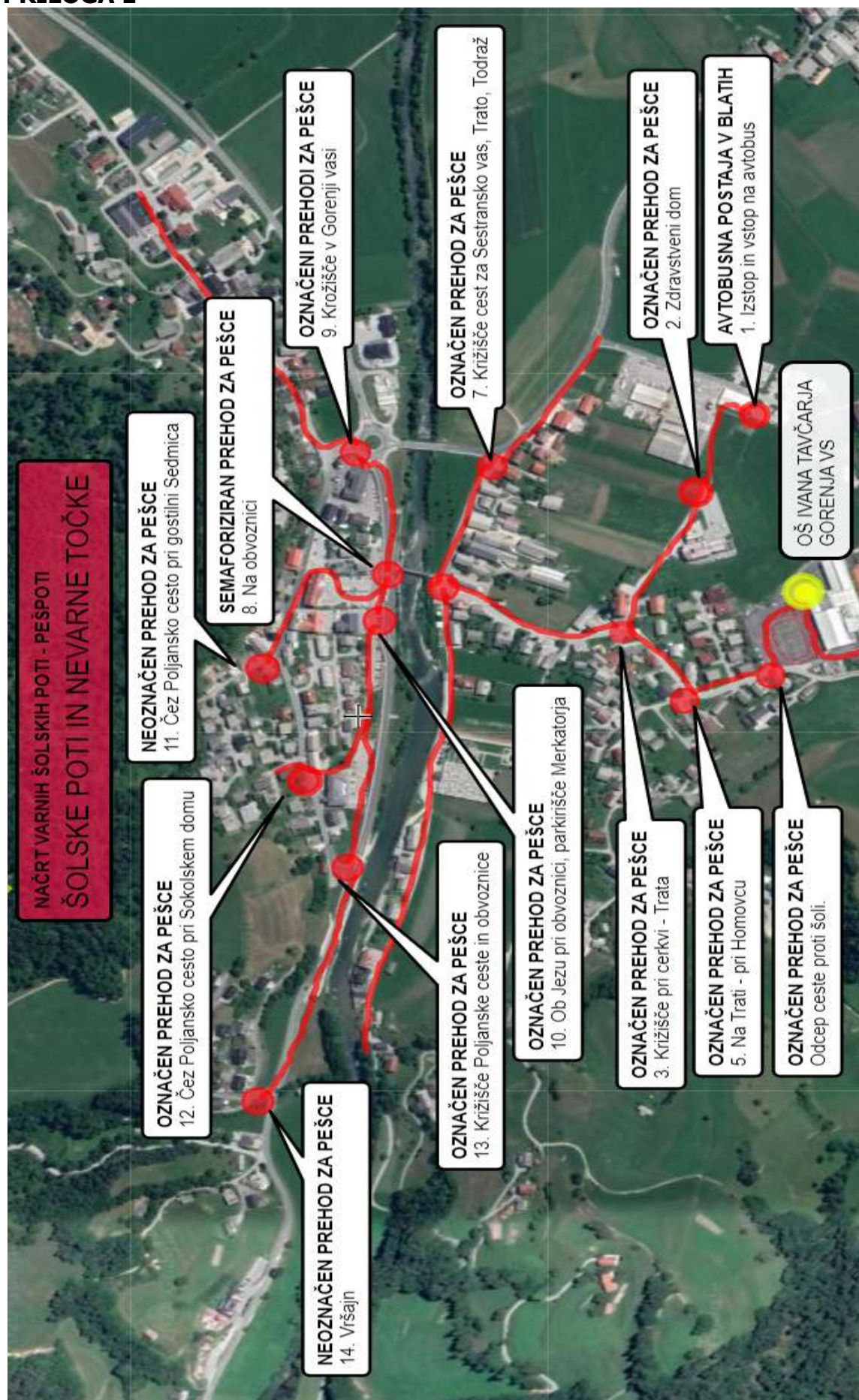
- vsi učitelji šole,
- šolska skupnost,
- svet staršev,
- Svet za preventivo in vzgojo – SPV,
- Policija.

Priloge:

priloga 1 (načrt varnih šolskih poti)

priloga 2 (načrt varnih kolesarskih poti)

PRILOGA 1

PRILOGA 2

